

I 150611

FAVORITA

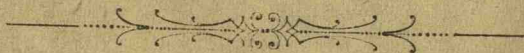
Operă lirică în patru acte

TRADUSĂ DE

I. G. VALENTINEANU.

Muzica de

DONIZZETTI.

BUCURESCI.

14, Typo-Litografia Eduard Wiegand, Strada Covaci 14.

1886.

BIBLIOTECA CENTRALĂ
UNIVERSITARA
București

Cota T 150611

Inventar 806025

FAVORITA

Operă lirică în patru acte

TRADUSĂ DE

Jean I. G. VALENTINEANU.

Muzica de

Donizetti, Gaetano

154325

BUCURESCI.

14, Typo-Litografia Eduard Wiegand, Strada Covaci 14.

1886.

Biblioteca Centrală Universitară
BUCUREȘTI

Cota I 150611

Inventar 806025

17/97

KC 138112

B.C.U. "Carol I" Bucuresti

C806025

DEDICATA

THEATRULUI ITALIAN

DIN

ROMANIA

PERSONAGELE:

Leonora de Guzman.

Fernand.

Alfons XI, regele Castiliei.

Baltazar, abatele monastirei St. Iacob de Compostel.

Don Gaspar, oficer alu Regelui.

Ineze, damă de onoare a Leonorei.

Un Sinior.

Siniori și dame de curte, o Cameristă, Pași, Gardi Călugări d'ăi monastirei St. Iacob, Pelerini.

Scena se petrece în regatul Castiliei, pe la anul 1310.

ACTULU I.

Teatrulū reprisentă marginea unei galerii laterale, din pregiurul monastirei St. Iacobū de Kompostel. La dreapta se vede, printre coloanele galeriei, arborii și mormintele monastirei. La stînga se vede intrarea în capelă unde se păstrează reliquiele (moascele) Sântului Iacob.

SCENA I.

Călugării străbatū galeria și vin la capelă, *Fernand* în costum de novice, și *Baltazar*, abatele vin în urmă.

Corū de călugări.

O monastire sacră! Rugăciunea noastră înalță-se, spre cerū, din sanctuarulū teū! pelerin fidel! împins de zelul teū, vin și te roagă în astă capelă. Aidem să ne rugăm, fraților! clopotul ne chiamă. (*Călugării* intră în capelă; *Baltazar* îi urmează, dar vezënd că *Fernand* stă nemișcat și absorbit în gîndurī, se apropiă de elū).

SCENA II.

BALTAZAR, FERNAND.

Baltazar. Nu mergi să te rogi cu ei?

Fernand. Nu pot.

Baltazar. Putea-voi să afla cauza tristeții tale?...
Ce feliu ! nici chiar Dumnezeu nu te mai împacă !...

Fernand. Spuse-și adevărul, tată părinte ! toc-
mai când voi să mă consacru rugăciunii, să mă
închin Zeului pentru tot de-una, aruncă fără voe-mi
o privire spre pământ, o privire de durere, de a-
mor și de dorință.

Baltazar. Vorbește, sfirsaște...

Fernand. Mă rugam în altarul protegiat de
sântul Iacob și împresurat de o mulțime ne-
mărginită de pelerini... invocam îngerii radioși,
când de odată, unul din ei, vine și se presentă o-
chilor mei.

I.

„Un angel, o femeie necunoscută, se ruga lângă
mine în genuchi. Când o văzui, simții în mine fiori
de plăcere și de spaimă. Ah ! ce frumoasă era,
tată ! De atunci mă rog neconținut lui Dumne-
zeu ca să mă susție în contra inimei mele... dar
ochii mei nu mai vedă altă de cât pe dânsa.

II.

Din momentul în care i-am împărtășit apa-
cea sântă și mâna mea a atins mâna ei, de a-
tunci inima mea s'a schimbată, și visează altă
soartă. Sperjură jărămintelor mele, în darn in-

voacă ajutorul ceresc, în darnă mă rog lui Dumnezeu, căci în inima mea în loc de Dumnezeu, o găsesc tot pe ea.

Baltazară.

DUO.

Tu, fiul meu ! unica-mi speranță, onoarea și sprinjinul credinței... tu care în curând cătai să fii succesorul meu !

Fernand (plecîndu-și capul).

O iubesc, tată....

Baltazar (cu durere).

O iubesci!... tu ! dar nu știi că înaintea mitrei se pleacă chiar sceptrul regilor ? nu știi tu că mâna mea unesce saū desparte, că Spania tremură la vocea mea ?

Fernand. O iubesc, tată !

Baltazar. Și crezi tu în fericirea ce promite amorul terestru ? spune-mi ; știi tu cine este astă femeie care învinge virtutea ta ? femeia asta căreia tu dai sufletul tău ?.... răspunde ; cunosc tu numele ei, rangul ei ?...

Fernand (cu pasiune). Nu știu, dar o iubesc.

Baltazar (ridicîndu mâinile spre cer). Oh ! ești perdut !

Baltazar. Fugi, nebun îndrăzneț ! fugi de parte de noi : și, umnezeul cel aspru să te erte.

Fernandă. Idol scump al inimei mele ! o tu !

pentru care suferu; tu, unica-mi fericire pe pământu, veghiază asupra-mi și povățuesce-mi pașii.

Baltazar, (opresce pe *Fernand* care vrea să iasă, și îi zice cu emoțiune): trădarea și perfidia, o fiulă meu, vor minji zilele tale. Tu nu cunoscî stincele vieții și pericolul la care te espunî. Poate că, sfărâmatu de furtună, tu vei voi în darn, sărmane naufragiatu, ca să revii la țermul ce te-a protegiat.

Fernand (căzênd în genunchi). Bine-cuvintează-mă, tată! eu plec.

Baltazar. Pleacă, nebun îndrăsnet! dute... dar în curindă tu vei reveni la noi. Fie ca dreptatea și mânia Domnului să nu te ajungă nicî odată.

Fernand. Idol scump ală inimei mele! tu ce vezi suferințele mele, fii unica-mi fericire pe pământ! Eu plec, mă duc... luminează-mi pașii.

(Elă ese întinzêndă mâinile spre *Baltazar* care întoarce capul ștergêndu-și o lacrimă, și intră în capelă).

SCENA III.

Teatrul represintă o pozițiune delicioasă pe țarmul insulei Leon. O mulțime de june fete suntă adunate pe țermul mării și culegă flori în coșulețe; nisce slavî atîrnă de ramurile arborilor stofe strălucite, ca să făcă umbră; alte june fete formează danțuri la cântarea celor-l-alte.

INEZE, JUNE FETE SPANIOLE

Coru. Raze d'aurite! zefir r'ăcoritor impodobiți cu flori astă locuință frumoasă; ast țărmu de licios care respiră pacea, plăcerea și amorul

Ineze. Noi ce suntem protegeate de iubirea ei, cată să scimă a resplăti binefacerile frumoasei noastre patroane, printr'o grijă plină de discrețiune. Tăcere! tăcere! marea e frumoasă, și aerul plăcut. Barca se zărește; o vedeți, o vedeți cum vine?

(Junele fete se apropie de țărm și privescū în depărtare).

Coru. Dulce zefir! condu barca lui la țărmul dorit unde 'l cheamă amorul! fii sprintenă și credincioasă, o barcă prea iubită! și culege în trecerea ta profumulă iasomie și portocalilor cu care să îmbălsămeze pēptul amantei sale!

SCENA IV.

ACEEAȘI, FERNANDŪ, (intr'o barcă, incongiurat de june fete, și purtând pe ochi uđu văl).

Fernand (junei fete care 'i ajută să se dea jos din barcă). Gentilă mesageră, și nimfă prea discretă! tu, ce pe fie-care zi protegi în aste locuri sosirea mea! pentru ce-mi acoperi ochii?

(Junele fete întorc fața și dau să înțeleagă că nu pot să respunză).

Aceeași tăcere tot-d'auna! (aproprinduse de Ineze). Și pentru ce, te rog, patroana ta care e

aşa de frumoasă, voesce a-mi ascunde rangul şi numele ei? cine e ea?

Ineze, (surizându). Cu neputinţă a-ţi spune.

Fernand. Nu voiû putea să aflu, oare? Ce ! asta e un secret teribil?

Ineze. Este secretul Seniorei; dar iată-o că vine; ea singură 'ţi va spune.

(Leonora intră şi face semn junelor fete să se depărteze.

SCENA V.

FERNAND LEONORA.

DUO.

Leonora. Dumnezeu te trimite, idolul vieţii mele! vino! ah! să te ved! prezenţa ta mă înveselesce şi-mi umple inima de fericire.

Fernand. Pentru tine am rupt lanţurile ce mă ţineau legat de altar.

Leonora. Şi de atunci puterea-mi protectoare veghiază asupra soartei tale; ea te conduse în secret pe ast ţerm delicios...

Fernand. Pentru fericirea mea.

Leonora. Pentru perderea ta.

Fernand. Te rog fă-mă să cunosc pericolul ce poate să ne ameninţe. Dacă odată sunt posesor peste inima ta, de ce pot să mă mai tem pe ăst pământ?

Leonora. A ! de ce nu suntă stăpînă pe soarta mea !

Fernand. Dar cine ești tu ?

Leonora. Nu mă mai întreba.

Fernand. Mă supun.... dar o vorbă, o singură vorbă, te rog !.. dacă amorul tĂu corespunde amorului meu, împărtășește-mi soarta, și îndură-te a priimi mîna sărmanului Fernand.

Leonora. Așŭ voi-o... dar nu pot !

Fernand. Ce aud ? o ! soartă fatală ! o ! soartă amară !

Leonora (aparte). Dumnezeu... Dumnezeu își rĂsbună și-mi sd robesce inima. (Lui Fernand arătându-i un pergament). Gîndindu-mă la tine mai multă de cătŭ la mine, voiamŭ de multă să-ți dau astă scrisoare... dar nu cutezam...

Fernand. Pentru ce ?

Leonora. N'ai zis tu cĂ pentru inima ta, onoarea este mai mult de cătŭ ori-ce ?

Fernand. Amŭ zis.

Leonora. Voiam prin asta să-ți asigur viitorul... dar el 'ți comandă...

Fernand. E ! ce ?

Leonora. Ca să fugi de mine ?

Fernand. Nicı o dată.

Leonora. Cată să mă uiți și săpleci.

Fernandŭ. „Eŭ să te uit ! să nu te mai vĂdŭ ! ea ! scumpa mea ! amorul pentru mine este chiar

viața ; a trăi fără tine este a nu mai trăi, căci tu știi toată fericirea mea. Mai bine prefer moartea, decât să mă despartă de tine. Blestemat pe ăst pământ, unde vai ! așu mai putea ca să fiu fericit ? “

Leonora. „Adio ! pleacă ! uită ăst vis și orice dorinți deșarte ; amorul ce ne unesce, ne ar perde pe amânduoî. Sufletul meu sfișiatu de atâtea dureri, nesocotesce orî ce plîngerî și lacrimî. Adio pe ăst pământ ! și daca rugăciunea mea va străbate până la cer, tu vei fi fericit.“

SCENA VI.

ACEEAȘI, INEZE.

Ineze (aleargă tremurând). Ah ! doamnă, doamnă!..

Leonora. Ce este ?

Ineze. Regele.

Leonora. O ! cer.

Fernand (surprins). Regele !

Leonora (aparte). „Am tresărit de spaimă ! (Inezei) viū îndată, (luî Fernand, dându-i pergamentul ce-i arătase). Ține, citește și nu te opune. Adio ! pleacă ; uită ăst vis și nu mai spera ; amorul ce ne unesce ne-ar perde pe amânduoî. Sufletul meu sfișiatu de atâtea dureri nu se mișcă de plîngerî și lacrimî. Adio pe ăst pământ ! și daca rugăciunea mea va străbate până la cer, tu vei fi fericit.“

Fernand. Eū să te uitū ! să nu te mai vĕdū ! ah ! scumpa mea ! amorul pentru mine e chiar viața ; a trăi fără tine este a nu mai trăi ! căci tu ești toată fericirea mea. Mai bine prefer moartea de câtū să mă despartū de tine. Blestemat pe ăst pămĕnt, unde, vai ! așū mai putea ca să fiū fericit ?

(Leonora lasă lui Fernand un ultim adio, pe urmă ese repede.)

SCENA VII.

FERNANDŪ, INEZE.

Fernand (oprind pe Ineze care voesce să urmeze pe Leonora). Cine e acela care o caută ? ..

Ineze. Oh ! tăcere ! este chiar regele !

Fernand. Sciū tot : rangul ei, nascerea ei o apropie de tronū. și eū ! eū, nefericitul, obscur și fără nume...

Ineze. Prudența ! (iū face semn să tacă, și apoi se retrage).

SCENA VIII.

FERNAND (singur): Eū nu meritam amorul și inima ei. (Privesce pergamentul ce i a dat Leonora, și scoate un țipăt de bucurie). O cer ! așa dar ea vrea ca să o iaū de soție !.. Da..... acest titlu, acest rang și această onoare !.. lui

Fernand! unui căpitană! și chiară ea o voesce!
o ce fericire!...

„Da, vocea ta mă inspiră, și subjugat de tine
mă simț fericit: mă abandon ție, unica-mă speranță;
și inima-mă se îmbată de glorie și amor. Așa dar,
adio, țerm dulce, și martor al fericirei mele!
în curînd voiă veni învingătoră, mă voiă
adăposti sub umbra ta. Da, vocea ta mă inspiră,
și subjugat de tine, mă simț fericit; mă abandon
ție, unica-mă speranță, și inima-mă se îmbată
de glorie și amor.“

ACTUL II.

Teatru represintă o galerie deschisă prin care se zărește grădinile și palaturile lui Alcazar.

SCENA I.

REGELE, DON GASPAR.

Regele. Grădină a lui Alcazar! deliciă al regiilor Mauri!
ce multă 'mă placă bătrâniă tăi sicomori cari mă facă să
mă cufund în vise amoroase de care se îmbată inima mea.

Don Gaspar. Palatul învinsului e al învingătorului.
Prin tine, Kristă triumfă, Ismael fuge și tremură.

Regele. Da, regiî Marocului și ai Grenadei au văzut aproape de Tarifa căzându semiluna.*)

Don Gaspar. Gloria e pentru tine, Sire!

Regele. Da, mulțumită brațului puternic al lui Fernand, acel ero pe care o zi numai ni-l facu cunoscut; elū împreună oștirea și mântui pe regele sēū... 'l ascept la Sevilla; și voesc, în fața tuturor, să-i răsplătesc curagiul.

Don Gaspar. Se asceptă de la Suntul părinte un mandat importantū.

Regele: (aparte). El nu mai poate suferi greuta-tea scepstrului sacru).

Regele face semn lui Gaspar să se retragă; el se înclină și ese.

SCENA II.

REGELE (singur, ținând ochiî pe Don Gaspar care se depărtează).

Așa; toți curtisaniî, sfișiați de invidie, s'au aliat cu Roma și au format o conspirație secretă în contra amorului meu; dar eū singur, Leonoro,*) eū singur te voiū apēra.

„Vino, Leonoro! pentru tine abandon pe Dum-

*) La 1340, Alfons XI, regele Castliei, câștigă aproape de Tarifa, pe tērmul Salladului, o victorie desăvirsită asupra regilor Marocului și ai Grenadei.

*) Leonora de Guzman, renumită prin frumusețea, spiritul și amorul ee a inspirat regelui Alfons XI, care voi să se despartă de soția lui și să o ia pe ea.

nezeu, pe poporul meu, împreună cu tronul; ca să-ți dobândesc inima, nimic nu voi crucea, nici cer, nici coroană; căci în locul lor, 'mi rămâne frumusețea ta. Leonoro! învingă amorul meu, și atunci cerul și pământul va fi al tău; la picioarele tale sunt sclavul tău; dar amantul tău se ridică rege! Nimic nu va putea să stingă fericirea ce-mă dă amorul tău; pentru tot-d'auna frumoasa mea amantă pentru tot-d'auna tu ești a mea! (îndreptându-se către Gaspar care reapare, regele îi zice):

Anunță serbarea la toată curtea mea!

SCENA III.

REGELE, LEONORA (intrând cu Ineze și convorbind încet).

Leonora. Așa dar se dice.

Ineze. Că el este învingător și plin de glorie.

Leonora. (cu bucurie). Fernand! lui gloria! (zărind pe regele). O cer (aparte) și mie rușinea!

(Regele face semn Inezei ca să se retragă, pe urmă se apropie de Leonora).

Regele. Leonoro! pentru ce pleci capul cu tristețe?

Leonora. Mă crezi oare fericită. Pentru Dumnezeu! când am părăsit castelul părintesc, eu sărmana fată amăgită, am venit aici, crezând vai! că o să găsesc un soț...

Regele. (cu tandrețe). A! tac!

Leonora. Tu m'ai înșelat, Alfons! chiar în asta

pădure solitară, a cărei umbră ascunde pe amanta regelui, mă ajunge disprețul curții tale.

Regele. O ! tacî, tacî 'ți zică.

Duo. În ast palat se află toate plăcerile ce pot să fermece inima unei femei ; tu calci pe flori. Împregiurul tău, totul 'ți surîde, angel de amor ! de ce dar ești tristă ?

Leonora. În palatul tău, sormanul meu suflet oftează neîncetat, șiși ascunde doliul sub aur și sub flori. Numai Dumnezeu știe câte dureri și lacrimi ascunde tristul meu surîs și inima-mi sfișiată.

Regele. Dar de unde 'ți vine astă întristare adincă ?

Leorora. Mă mai întrebî !... Ah ! în numele amorului ce ai pentru mine, te rog lasă-mă să fug departe de curtea ta...

Regele. Nicî-de-cum ; incredete regelui tău și nu-mi cere ceea ce nu pot să-ți dau ; cată să tac încă, până să triumf ; și atunci, tu vei vedea, Leonoro, ceea ce inima mea păstrează pentru tine.

Leorora. Amantul poate să-mi dea totul regele nimic.

Împreună.

Regele. Ce fel ! amorul meu este o flacăra deșartă și nu are nici o putere asupra ei ! Dar este vr'o soartă mai frumoasă de cât a sa ? amorul meu este oare o sarcină pentru ea ?

Leonora. (aparte). O ! amorul meu ! a-

prinde-te în fundul sufletului meu, și consumă te ca o lumină ce străluce într'un mormânt!...

Regele. În curînd voi rupe lanțurile conjugale.

Leonora. Ce fel!... dar regina...

Regele. Pentru tine, inima mea o respinge.

Leonora. Dar cununia!

Regele. Ce-mi pasă? 'ți promit că'n curînd voi depune pe fruntea ta coroana mea...

Leonora. O! nici odată!

Regele. Am jurat pe sceptru și pe spadă că coroana mea va străluci pe fruntea, ta; și atunci, inamicii tăi cari voesc să te pearză, vor tremura înaintea ta.

Leonora. Tremură și tu, sperjure! căci la rînd sceptrul și spada ta vor cădea sub anatema. Cine! eă să domnesc! o coroană răpită ar fi o suferință de moarte pentru mine.

Regele. Alinăți-se durerea! vino lîngă regele tău și ea parte la serbarea ce a preparat pentru tine.

SCENA IV.

REGELE, LEONORA, SENIORI ȘI DAME DE CURTE,
PACI ȘI GUARZI.

(Seniorii și Damele vin înaintea regelui și se înclină. Regele conduce pe Leonora de mână pînă la locul destinat regelui pentru a presida serbarea. Seniorii se așez împrejur. June fete Spaniole și

sclave Maure vin și formează danțuri. În momentul când se serbarea pare mai însuflețită Don Gaspar intră agitat.

SCENA V.

ACEIAȘI, DON GASPAR.

Don Gaspar. Ah! Sire!

Regele. Ce este?

Don Gaspar. (încet). Nu voia să crezi în vorbele unui supus credincios.....femea pe care o umpli de avuție și glorie, trădează în secret pe suveranul ei!..

Regele. Tu minți!

Don Gaspar. Vezi ast bilet pe care un sclav l'a depus în mâna junei Ineze, confidenta ei fidelă.... (Dă regelui o scrisoare). Aveam cuvânt Sire?

Regele (făcând semn curtisanilor să iasă). A! este cu ne putință! (deschizându scrisoarea în ochii Leonorei). Un alt om cutează să 'ți scrie...

Leonora (aparte) O cerule! Fernand!... abia respir.

Regele. Răspunde.

Leonora. Ei bine! pedepsesce-mă cum vei voi... eu 'l iubesc!

Regele. Ce trădare! Dar numele lui.

Leonora. Pot muri, dar nici o dată a 'ți-l spune.

Regele. Pedepsa ce 'ți se prepară, te va face să mi-l spui.

Leonora. Ah! Sire!

SCENA. VI.

ACEEAȘI, BALTAZAR. (intră însoțit de un călugăr care ține în mână un pergament cu sigiliul papal.

(La ivirea lui Baltazar, o mare întăritare se manifestă printre asistanții).

Regele. Ce este sgomotul acesta ? Cine cutează să tulbure liniștea ?

Baltazar. Eă, care vin a 'ți anunța mânia cerească.

Regele. Ce zici tu, o călugăr îndrăsneț ?

Baltazar. Alfons !... rege ală Castiliei !... eă aduc cu mine decretul sfântului Scaun și ală celui de susă ; supune-te, o rege vanitosă ! sau dacă nu, gura mea va pronunța anatema de resbunare care pedepsește pe cei răi.

Regele. Eă sciă, călugăre, ce e dator un creștin capului bisericesc ; cată să sciă și tu ce e dator unui rege.

Baltazar. Pentru o femeie ce iubesci, tu voesci să 'ți calci credința, să te despartă de regina !

Regele. Da, o voesc.

Toți. O cer !

Regele. Așa e plăcerea mea ; voesc a depune coroana mea pe fruntea amantei mele... sunt suverană, și am puterea să fac ce voescă... nimeni nu poate să mă judece și numai eă sunt judecător.

Baltazar. Temete de furoarea Dumnezeului răsbunării și al dreptății; căci el pedepsește pe cel ce 'l insultă, și iartă celui păcătos. Nerușinatule ! tu bravezi mâniea lui, și nu vezi că angelul răsbunării, planează pe capul tău, Voi toți ce sunteți față aici ! fugiți vă zic de femeea adulteră ; fugiți, căci blestemul lui Dumnezeu va cădea pe capul ei !

Leonora. O Dumnezeule prea drept !

Regele. Leonoro.

Baltazar. Fugiți !

Corul. Să fugim din acest loc !

Regele, (cu furie). A ! și cu ce drept !

Baltazar. În numele cerului și al sântului părinte ! blestemul căză pe capul acelora ce ar călca decretul lor, și zioa de mâine să nu 'i mai apuce !

ÎMPREUNĂ.

Regele. A ! ce a dis ? nerodul ! elă cutează să amenințe puterea noastră ! Dar oare resbunarea unui rege ofensat nu va cădea pe capul lui ?

A ! mai bine sfărâmesce sceptrul în mâna-mi de ghiață, dar să per împreună cu ea.

Leonora. Ah ! ce a zis el oare ? ce gândire teribilă ! Cerul ordona, și inima-mi neroadă, chiamă în dar resbunarea regelui. Și deschidete pământu îngrat, și înghite-mă de vie ! asta e tot ce doresc !

Baltazar, (luând pergamentul din mâna călugărului, 'l desfășură în ochii celor de față). Eată decretul Sântului părinte :

(Toți cad în genuchi).

Ascultați! Clementa cerului de oameni s'a depărtat.... goniască-se Iesabel numai de câtă! Cerul o voesce, și ast suflet îndrăzneț în darn invoca răsbunarea regelui. Depărtați-vă toți, căci trăsnetul va cădea pe el. Depărtați-vă, vă zic, și blestemați ast palat împreună cu mine.

Toți. Cerul o voesce! nu mai e clementa!

Goniți în dată pe astă femeie! Omul lui Dumnezeu va face să cază grozăvia pedepsei pe capul ei plecată! Să fugim, să fugim, căci trăsnetul se apropie; el va isbucni și va îngropa pe ast rege în ruinele palatului său!

(Leonora este disperată, ascunzându-și capul în mâini. Tablou).

ACTUL III.

O sală în palatul lui Alcazar.

SCENA I.

FERNAND (întrând singur)

Eată-mă dar apoape de ea! am părăsit-o obscur, și acum mă întorc învingător. Când mă chema regele la curte, inima mea palpita mai mult de amor de cât de orgoliu.... femeea ce iubesc câtă

să fie în acest palat... în fine, mă duc să o ved... și să o cunosc (zărind pe regele, se re-trage cu modestie). A! eată regele!

SCENA II.

FERNANDŪ la o parte, Regele pe gânduri și fără să 'l vază, DON GASPARDŪ urmându pe rege.

Don Gaspar. Soarta ei s'a otărită?

Regele, (fără să 'l asculte). Eū să mă supun a-menințărilor unui călugăr!

Don Gaspar. Regele imi va face dreptate?

Regele. Să vină Leonora și Ineze complicea ei. (Don Gaspar se inclină și ese).

Regele, (văzându pe Fernand). Tu ești, Fernand? Vino liberatorul meu! Regele tău 'ți-e dator mîntuirea sa.

Fernand. Și onoarea.

Regele. Voiū să recompens bravura ta; cere-mi ce voesci, și parola mea de rege fie-ți îndestul.

Fernand. Sire! Eū sërmanul soldat, iubesc din fundulū sufletulū pe o damă nobilă; amorulū ei sunt dator succesulū și gloria mea... 'ți cerū mâna ei.

Regele. Bine dar care îi e numele?

Fernand, (zărindū pe Leonora care intra). A! de amū zice cea mai frumoasă, asta ar fi numele ei.

Regele, (încremenitū). Leonora...

SCENA III.

LEONORA, REGELE, FERNAND.

TRIO.

Leonora, (uimită văzându pe Fernand) Fernand aici!! Dumnezeule! să trec înaintea lui de o infamă!

Regele, (cu răceala). Fernand, doamnă, 'mi descoperi amorul D-tale.

Leonora, (aparte). Dumnezeule! ce foc străluce în ochii lui!

Regele. Doamnă! Altul în locul meu, ar fi pedepsit tăcerea d-tale cea criminală... Fernand 'mi ceru mîna d-le.

Leonora. Ce zici?

Regele. Și eă... eă, suveranul d-tale, 'i-o acordeză...

Leonora și Fernandă. O ceră!

Regele. Veți pleca chiar mâine, (cătrec Leonora cu amărăciune și tristeță). Nu fii ingrată de amorul lui. Nu respinge de la inima ta pe acela ce te iubesc și care pune fericirea în amorul d-tale.

Leonora și Fernand. Fi-va un vis? fi-va o iluziune amăgitoare care mângăe inimile noastre?

Regele. Peste o oră, veți fi uniți pentru viață înaintea altarului.

Fernand. Lasă-mă să te bine-cuvinteză în genunchi, o prințul meu, pentru fericirea ce-mi dai.

Regele, (încet Leonorei): Fii fidelă către el. Ai voit să mă înșeli ca curtesană, dar eu, Leonoro, 'mi răsbună ca rege.

SCENA IV

LEONORA, singură.

Fernand, soțul Leonorei! oare am auzit bine? dar totul 'mi-o spune; și inima mea să mai îndoeste încă de astă fericire neasceptată!.. Ce fel! eu să-l iaș de soț! oh! asta ar fi o infamie. Eu să desonorez pe Fernand ce iubesc! nu, nici odată; căci el va descoperi aceasta și va blestema pe femeea ce crede demnă de inima lui, și ea îi va inspira oroare.

„A! scumpe Fernand! 'ți ași fi dat totul, chiar sufletul, chiar viața; ași fi dat lumea toată ca să fii al meu. Dar amorul meu, mă curat de cât rugăciunea, e condamnat disperării. Tu vei afla totul și mă vei disprețui. Dar mă bine prefer moartea, Dumnezeu! de cât disprețul lui!... Veniți oameni cruzi, cine vă opresce? am meritat pedeapsa aceasta, și cerul mă pedepsește. Dați-mi moartea... preparați-mi mormântul. Moartea este o serbare pentru mireasa iubită. Impodobiți altarul cu buchete de rose, și pe mormântul meu, puneți florii... aruncați un val negru pe sermana mireasă care moare disprețuită și blestemată de amantul ei, dar care moare iubindu-l.

SCENA V.

LEONORA, INEZE.

Leonora. Vino, Ineze...

Ineze. Am aflat că Fernand te ea de soție doamnă....

Leonora. El!... Fernand!... Oh, scumpă Ineze! soarta-mi geloasă, nu mi-a păstrat atâta fericire. El nu scie, scumpul Fernand! Mai 'nainte de a-mi jura credință, cată să afle totul. Dute și spune-î că am fost concubina regelui... Dacă dupe astă declare el mă va respinge și mă va abandona, eă nu mă voiă plânge 'l voi ruga în genunchi ca să erte pe femeea ce iubescce, și care e gata a muri pentru elă. Spune-î aceasta din parte-mi, Ineze! cel puțin prin mine, să afle totul. (ese).

Ineze. Da, Doamnă, mă duc îndată; poți contra pe zelulă meă...

SCENA VI

INEZE, DON GASPAR (urmat de guarzi).

Don Gaspar (Inezei). Opresce-te! Din ordinul regelui, cată să mă urmeză, doamnă!

Ineze. O cer! apără-ne. (Guarziil conduc pe Ineze).

SCENA VII.

DON GASPAR, FERNAND. REGELE cu toată curtea

Coră. Vocea preotului chiamă în chapela strălu-

citoare de lumină pe cei doi fidanțați ca să se presinte înaintea lui Dumnezeu. Să ne grăbim ca să-i însoțim și să le urăm glorie, avuție și zile strălucite.

Fernand (intrându cu regele). A! sunt uimit de atâta fericire. O vis împlinit, furoare neasceptată! Acum sunt mai mare de câtă astă siniori nobili.

Regele. Afle toată curtea câtă de mult onor pe acela ce m'a apêrat, pe învingătorul contelui Zamora... *Fernand*! 'ți daă titlul de marchis, și ordinul acesta. (*Fernand* îngenunche și regele îi pune după gât o cavalerie).

Don Gaspar (încet siniorului). Ce ziceți, domnilor?

Un Sinior. Regii sunt generoși câte-o dată.

Don Gaspar Mai cu seamă când aă a răsplăti rușinea și infamia!

Un Sinior. Așa dar, astă căsătorie e adevărată?

Don Gaspar, chiară printulă îi cunună totul e săvîrșit între ei, și această transacțiune rușinoasă cine o va putea opri? Eacă Leonora... noua marchisă.

SCENA VIII.

ACEEAȘI, LEONORA (palidă, investită în costum alb și însoțită de câte-va dame. Regele vîzînd-o, ese pătruns de durere.

Leonora (aparte). abia mă țină picioarele!... O!

Dumnezeule! ce soartă mă asceaptă? el a aflat totul de la Ineze... Curagiul 'mi lipsesce (văzându că Fernand o privesce cu amor). O cer! el este și în ochii lui nu vĕd nici o scĕnteie de mĕnie!

Fernand (apropiinduse de Leonora). Preotul ne asceaptă, Doamnă!

Leonora. O Dumnezeuul meŭ!

Fernand D-ta, tremurĭ!...

Leonora. Da, de bucurie!

Don Gaspar (cĕtre Sinioriĭ) A! infamă!

Fernand. (Leonoreĭ) vino și razĕmate de brațul soțului tĕŭ. (Fernand ese conducĕnd pe Leonora. Damele și o parte din Siniori ĩi urmează.)

SCENA IX.

DON GASPAR, SINIORĬ.

Don Gaspar. Ce cĕsĕtorie infamă!

Sinioriĭ. Pre legea mea, nu s'a mai vĕzut una ca aceasta.

Don Gaspar. Să ia de soție pe concubina...

Sinioriĭ. Pe concubina unui rege!

Don Gaspar. Un om de provincie...

Sinioriĭ. Fĕrĕ nume și fĕrĕ stare.

Don Gaspar Să devie marchis!

Sinioriĭ. Poate că va deveni și prinț!

Don Gaspar. Regele să'ĭ dea decorații și gratificĕri!...

Sinioriĭ. Rangurĭ și putere!

Toți. Cată să răsplătească pe aventurier de lașitatea sa.

(*Siniorii* ce eșiseră, revin; cei-l-alți se duc înaintea lor și par a le cere amănuntele ceremoniei. *Cununia* se săvârșise. *Toți* gentilomi își manifestă mânia lor.

Toți

A ! cel puțin disprețul nostru pe care el 'l în frunta, fie o lovitură pentru orgoliul său. *Nimeni* din noi s'nu ceară favoarea sa ; să rămâe singur cu desonoarea lui.

SCENA X.

ACEAȘI, FERNAND.

Fernand. Cerulă 'mă trimite favoarea sa. A ! *monsiniori* ! împărtășiți 'mă toți bucuria și fiți martori la fericirea mea. Ea este a mea, astă femeie adorată ! Oh ! spuneți-mă, este vr'un bine mai mare de câtă acesta ?

Don Gaspară și Seniorii. Onoarea.

Fernand Onoarea ? Ea 'mă a fost tot-de-una scumpă ; 'mă-a fost inspirată încă din copilărie, și o prețuiesc mai mult de cât oră-ce.

Siniorii. Afară de favoarea regală.

Fernand. Ce ați zis ?... Asta e o insultă, și cer satisfacere !... Dar nu... n'am înțeles bine. A ! dați-mă mâna, amicii mei, și arătați-mă culpa...

Toți (retregându-se). Nu voim să fim amicii unui om care primesce titluri cu prețul onoarei.

Fernand. Astă insultă, veți plăti-o scump.

Toți. Ei bine, suntem la ordinele d-tale.

Fernand. Să mergem.

SCENA XI.

Baltazar. Unde alergați? liniștiți-vă creștini, și tremurați toți, căci mânia cerului va cădea pe astă căsătorie.

Fernand, către *Baltazar*, Ce ved! *Baltazar*!

Baltazar. (Strângându-l în brațe.) *Fernand*!

Don Gaspar. (cu ironie). Soțul Leonorei!

Baltazar. (Smulgându-se din brațele lui.) O cer.

Fernand. Dar ce am făcut?

Baltazar. Pe tine cutează să te desonoreze.

Fernand. Ce fel oare mi-am pătat numele! cu ceva?

Toți. Luându de soție pe concubina regelui.

Fernand. (încrămenit). Pe concubina regelui
Ce fel?

Leonora. Mai bine trăsnetul să fi căzut pe capul meu!

Baltazar. Și tu nu sciași aceasta?

Fernand. (cu furie). Concubina regelui! Așa dar să moară amândoi împreună cu mine!

Baltazar. Opresce-te.... ei vin aici.

Fernand. Prea bine, îi ascept.

Baltazar. Fugă.

Fernand. O! nu; cată să-mi răsbum.

Baltazar. Ce vrei să faci?

Fernand. Veți vedea părinte.

Toți. Ce privire amenințătoare!

SCENA XII.

ACEEAȘI, REGELE (dând mâna Leonorei)

Fernand, (mergându înaintea regelui) Sire! 'ți sunt, dator totul, avuția și gloria mea; titlul de marchis și pozițiunea mea cea strălucită; dar toate astea, monsiore, le-am plătit prea scump, cu prețul onoarei mele.

Regele. O cer! Ce mândrie nobilă se revoltă în sufletul tău! A! insultă nedreaptă ce suferă mamele tale de rușine și de spaimă.

Fernand. Departă de mine astă favoare infamă care m'a costat așa de scump; Onoare! flacăra nobilă! înapoiază-mi mândria! mea Infruntat ori ce pericol când e vorba de drepturile mele. Cine își simte demnitatea și onoarea, poate înfrunta chiar pe regi.

Regele. Ascultă-mă, Fernandă. . .

Fernand. Am aflat totul, prințul meu...

Leonora. (aparte). Așa dar, el nu scia....

Fernand. Sunt victima unei înjosiri.

Regele. (cu minie), Marchisă!

Fernand. Ast nume nu este al meu, și nu

primesc nimic de la un rege mirșav. (către siniori.) Domnilor! acordați-mi stima d-v.. sunt victima unei soarte triste; voiŭ pleca din acest palat de infamie, și nu voiŭ lua cu mine de cât numele tatălui meu care 'mi este mai scump de cât toate titlurile, de cât toate favorile regale...

Leonora. (aparte ca disperare.) Dar unde e Ineze?

Don Gaspar. (încet). Ea este prizonieră.

Leonora Oh! acum înțeleg tot.

Fernand, (smulgând de la peptu decorația ce primise de la regele.) 'Ți înapoez astă medalie rușinoasă, (scoate sabia). Astă sabie care odinioară făcea spaima inamicilor patriei o sfărâmă înaintea ta, o rege nedemn! blestemată fie favoarea ce-mi acordași, cu prețul onoarei mele! Disprețuesc aurul tău, disprețuesc puterea ta, o rege infam! Tu păstrează-ți puterea, rege sceleratŭ, iar eu 'mi voiŭ păstra onoarea, unica-mi avuție pe pământ.

Leonora. Eartă-i, o rege insulta ce-ți face; răs-bunarea ta cază numai pe mine. (Luŭ Fernand care o respinge). O! inimă nobilă! Mânia mea face să sufer, dar lasămă să mă apăr, saŭ mai bine o-moară-mă.

Regele. A! prea multă indulgență din parte-mi! eu să sufer atâta insolență din partea lui! tremură ingrate! căci insulta ta 'ți va cauza moartea. Dar nu. . . fugi mai bine.. căci răs-bunarea ta mă face să simț muștrare de cuget.

Baltazar. Căderea ta se aproprie, o rege criminal! căderea ta 'ți va arăta că nu ești de cât un om! tronul e o vanitate și pururea un vis. (Luī Fernand.) Vino, o fiule, căci Dumnezeuul a tot putinte 'ți a deschis portul mântuirii.

Don Gaspar și Corulă. L'am acusat pe ne drept; ne dreptatea noastră ne face să ne căim. Mustrarea de cuget ne sfâșie inimile. Ce nobilă e răsbunarea lui! Dar tremurăm de soarta ce 'l asceaptă.

ACTULU IV.

Teatrulă representă minăstirea St. Iacob. In față se vede o cruce mare pe unū pedestalū de peatră, ici și colo morminte și cruci de lemnū.

SCENA I.

BALTAZAR, CALUGĂRI.

(Călugării staū ingenuchiați înaintea crucii: alții în depărtare își sapă mormintele și repetă din când în când);

„Fraților; să ne preparăm asilul in care înce-tează durerea“

(Un religios introduce pelerinī carī se îndrep-tează spre capelă și se opresc înaintea porticulū unde se ivesce Baltazar.)

Baltazar. „Cerul se înveselesc de cânturile religioșilor fideli ce staū la umbra morții, și rugăciunea lor se înalță către Dumnezeuul a tot putinte„.

Religioșii (repetă rugăciunea lui Baltazar pe urmă se depărtează, pelerinii intră în capelă. Unul singur stă în picioare, nemișcat și cu fața ascunsă între miini, aceasta e Fernand.)

SCENA II.

BALTAZAR, FERNAND

Baltazar (apropriinduse de Fernand.) După câte va momente, frate, un jurământ etern te va smulge de la pământ și te va uni cu cerul!

Fernand. Când am părăsit portul mântuirii ca să intru în lumea vanității, mă-ai zis: „tu te vei întoarce iară, fiulă meu!“ eacă-mă, vină căutându pacea adevărată și uitarea.

Baltazar. Curagiū, Fernandū! când Dumnezeu te va chema la sinulū sēū, du-te voiosū; căci o-tărîrea ce ai luat, este un mormēt între lume și d-ta.

Fernand. Mă părăsesci?

Baltazar. Întră în capelă, căci datoria mă chiamă lingă o novice care ne-a sosit azi noapte maladă (bolnavă) și jună încă.

Fernand. Jună încă?

Baltazar. O sārmană floare abătută de furtuna vieței, și care va muri poate!

Fernand O ! da ; durerea omoară pe om.

Baltazar. (Se silesce să ațîțe curagiul în inima lui *Fernand*, pe urmă ese).

SCENA III.

FERNAND, (singur.)

Concubina Regelui ! Gloria mea (fu prada unei curse infernale și se eclipsă într'un avis adînc ; inima-mi întristată a pierdut ori-ce speranță.

ARIE.

„Angel de candoare ! pe care în visul meu credeam că am găsit ; tu sburași la cer o angel mult iubit, împreună cu speranța mea ! Și eu care pentru amorul unei femei perdusem amorul pentru Dumnezeu ! pietate ! Dómnne, pietate ! 'ți dau sufletul, iar tu, dă-mi uitarea. Angel de candoare ! pe care în imaginațiunea mea credeam că am găsit ! tu n'ai fost de cîtun vis ; căci tu sburași la cer pentru eternitate, împreună cu speranța mea.

SCENA IV.

FERNAND, BALTAZAR, RELIGIOȘI.

Baltazar. Ești gata ? vino.

Fernand. La capelă, părinte, te voi urma numai de cît.

Baltazar. Vino, fiulă meu, căci Dumnezeu se descopere ție.

(Baltazar, și Fernand intră în capelă; Religioșii îi urmează în tăcere. Leonora se ivesce în costum de novice, se opresce înaintea capelei, silindu-se a distinge trăsurile religioșilor cari trec cu capul plecat și învăluit în capușoane.

SCENA V.

LEONORA, (singură).

Fernand! Fernand! A! unde pot să te gădesc? Capela aceasta, fi-va oare asilul tău? Sub aste haine sante, fă-mă să-l gădesc. o Dumnezeu ce amă ofensat! durerea a sleit puterea mea și voiă muri: dar mai 'nainte de a muri, fă ca împreună cu sufletulă meu zdrobit, să pot duce la tine și ertarea lui Fernand.

Cor de Religioși (în capelă). Favoarea celui prea înalt va însoți rugăciunea credinciosului, ca un tribut adorabil. N'auzi tu vocea angelilor anunțând mântuirea din înălțimea munților?

Leonora. Ce aud? este o rugăciune care se înalță spre cer un suflet ce părăsesce pământu și se avintă către Dumnezeu.

Fernand, (în capelă). Mă consacru ție Dumnezeule a totă putinte! iartă-mă, și umple inima mea de amorul tău.

Leonora. O! este vocea lui! vocea unui suflet înamorat care călătorește spre cer. Înălță-te la cer, o angel mult iubit, căci în curând voiă pă-

răsi capela, te voi însoți, și vom locui împreună asilul ceresc. Dar... ideea aceasta face să înghețe sângele în mine.

SCENA VI.

LEONORA, FERNAND.

Fernand, (eșind repede din capelă). În fine s'a otărit... cată să părăsesc capela... Dar nu știu ce mă coprinde o teroare secretă...

Leonora. Oh! sufer; sufer prea mult. Dumnezeu! 'Mi-e frig...

Fernand. Ce aud? (uitându-se împregiur). Un nefericit culcat pe pământ! (aproprindu-se). Scoală frate!

Leonora. El este!

Fernand, (spăimântat). Dumnezeu!

Leonora. Nu mă blestema.

Fernand. Pleacă de aici! tu profanezi puritatea astui asil sacru! lasă-mă să mor în linisce și libertate. Regele tău te cheamă în palat ca să te umple de aur și de rușine. Amorul lui te face mai frumoasă și mult mai infamă.

Leonora. Ca să ajung la astă capelă, am străbătut stânci și petre care m'aū obosit.

Fernand. Tu care m'ai înșelat, cum cutezi să măi vii la mine?

Leonora. Amînduoî suntem victima unei erori crude. Am crezut că Ineze ți-a descoperit totul

din parte-mi, și speram ertarea ta. Crede-mă, iubite Fernand, și află că nu minte cine-va când e aproape de mormânt! Dar din nefericire tu nu putuși afla declararea mea.... Acum la ultimul meu suspin cer ertarea ta.

„Fernand! imită clemența cerului căruia te-ai consacrat. Tu vezi plângerile și suferințele mele, și aibî pietate de amanta ta. Mai bine prefer o moarte onorabilă de câtă o viață plină de rușine! Fără stima ta, viața pentru mine nu mai are nici un preț; dar cel puțin sufletul meu să se înalță la cer curat și neatins de disprețul tău.“

ÎMPREUNĂ.

Fernand Plânsul ei, vocea ei cea scumpă odinioară, 'mî turbură sângele. Coboară-te, doamne în inima alesului tău, și armează-î inima cu curagiū.

Leonora. Ascultă vocea mea care odinioară 'ți era așa de scumpă! vezi-mî suferința, și aibî pietate; nu respinge rugăciunea amantei tale care se află pe marginea mormântului.

Fernand. Adio! lasă-mă să fug!

Leonora. Potolesceți mânia, și nu mă lăsa să mor abandonată de tine. Vezi-mî lacrămile și miseria, și pronunță o singură vorbă de ertare! te rog în numele cerului, în numele maicei tale, în numele morții ce mă asceaptă!

Fernand. Fugi, depărtează-te.

Leonora. Pietate ! te conjur în numele amorului nostru de altă-dată.

Fernand. Oh ! vocea ei desceaptă în mine tot amorul meu !

Leonora. Misericordia la astă oră supremă saă omó-ră-mă, sdrobescemă sub piciórele tele, (cade în genuchí.)

Fernand. Ah ! Leonoro !

Leonora. Grație ! grație !

Fernand. Ridică-te, și Dumnezeu să te erte.

Leonora. Dar tu ?

Fernand. Eū ! te iubescū, și nu pot resista rugăciuniī tale ; la vocea ta, inima mī se umple de bucurie, și mă simțū învins. 'Țī înapoezū amorul meu, și voesc a trăi ca să te iubesc. Vino în brațele amantului tēū, femeie adorată ! o voceī interioară 'mī strigă ; „tu vei fi fericit în cer.“

Leonora. Oh ! vocea lui mă imbată de fericire ! lasă-mă să trăesc, Dumnezeul meu, căci nu mă iubescē încă. Abandonă-ți inima omule adorat, și supune-te la vocea ce 'ți strigă : „tu vei fi fericit în cer“.

Fernand. Să părăsim astă monastire.

Leonora. O cer ! Dar mântuirea ta ?

(Se aude un cor de gălugări în capelă).

„Rugăciunea credinciosului se înălța la Dumnezeu ca unū tribut adorabil.“

Leonora. Auzī tu rugăciunea lor ? Este vocea divină care ți se anunță.

Fernand. Soarta mea o abandon ție.

Leonora. Oh ! mustrarea de cuget 'mī pētrunde sufletul ; gândesce-te la jurământul tēū..

Fernand. Amorul meu este mai tare de cât

orî-ce. Vino! mă voi face chiar sacrilegiu ca să te pot dobândi.

Leonora, (șovăind). Oh! nu; favoarea cerului se reține pe marginea abisului. Dumnezeu te oprește de a comite astă crimă, eu mă supun soartei... Dumnezeu mă proteje, Fernand! Te scap de astă sacrilegiu, te scap prin moartea mea.

Fernand. Să fugim, să fugim.

Leonora. Nu pot.. viața mi s'a sfârșit!

Fernand. Dumnezeu meu!

Leonora. Dar mor ertată de tine. Te iubesc, Fernand și te bine-cuvintez. Adio! și în mormânt vom fi reuniți pentru eternitate. (Moare).

Fernand. Ajutor! ajutor!

Plecându-se pe corpul neînsuflețit al Leonorei.

„Vocea mea te cheamă la viață și amor! deschide ochii... sunt eu, Leonora mea! eu... amantul te... soțul te... Dar în deșert strig, căci ea nu mă aude... Ajutor! ajutor!

SCENA VII.

LEONORA, (culcată pe pământ) FERNAND și Baltazar (eșind din capelă și urmat de călugări).

Fernand. veniți... veniți este Ea!

Baltazar, Tacere! (se apropie de Leonora, și pune capușonul pe părul ei despletit). Ea nu mai trăește!

Fernand. Ah!

Baltazar, (religioșilor), Novicele e mort; rugăți-vă pentru el și fraților!

Fernand. Și mâine vă veți ruga pentru mine.

Religioșii, (căzind în genunchi). Rugăciunea noastră înalță se pînă la tine, Dumnezeu prea sântă împreună cu astă suflet plin de amor!

Souvenir

8

de la

Henri Fogberg

1/Dec
18 Noemb. 1903

ANTICARIAT Nr. 4
LEJ 15

8/148
29

3.18472-14 v 969

1000 l₄

A apărut
In Editura Librăriei Universale

LEON ALCALAY

18 CALEA VICTORIEI 18.

Africana
Aida
Ernani
Faust
Rigoletto
Lucia de Lamermoor
Macbet
Maria de Roau
Ebreia (La Juive)
Trovatorii
Traviata
Seimenii
Bărbierul din Sevilla
Robert il Diavolo
Dinora
Don Pascal
Favorita
Norma
Fra Diavolu

Prețul unui exemplar 50 bani.